

IX. századi pannon szlávoknak, hanem legfeljebb a mai magyarországi vendek őseinek a nyelve, a kikről pedig épenséggel nem bizonyos, hogy amazokkal azonosak. A kép különben még így is nagy kérdés, hogy helyes-e, mert a mai magyarországi vendek régi nyelvére egyenes tanu egyáltalán nincs. A nélkül pedig megbízható képet alkotni nem lehet. Mind ezeknek megfontolása után furcsán hangzik OBLAKnak diadalmas kijelentése és fölkiáltása: «A pannon (magyarországi) szlovének mai nyelvjárása nem nagyobb mértékben ó-egyházi szláv mint a többi szlovén nyelvjárások többsége. Mutassák meg már egyszer nekünk a magyarországi nyelvjárásnak ó-egyházi szláv vonásait!»*) Ugyan ki állította valaha, hogy a mai magyarországi vendek akármikor is az ószlovén nyelvet beszélték? Még eddig mindenki csak a IX. századbéli pannon szlávokra gondolt. Ezeknek nyelvéről a magyarban megőrzött maradványok oly képet adnak, mely nem engedi, hogy azt a két szláv népet azonosítsuk. A ki mégis azonosítja, az arra a föltevésre kényszerül, hogy a magyarországi vendek ma más szláv nyelvet beszélnek, mint a melyet őseik a IX. vagy X. században beszéltek.

VOLF GYÖRGY.

Magyarjövénények. JACOBI érdemes munkája (I. ismert. 25:469. l.) jóformán mindent fölölelt, a mi magyar eredetű a szász szókincsben. Két szóval azonban pótolhatom a munka adatait: HALTRICH „Negative Idiotismen stb. (Segesvári gymnasium 1865—66-diki értesítője 38 lp.)“ olvassuk, hogy „*quersack* = *zwerchsack*, *doppelter schulthersack* (KALTSCHMIDT) sächs. *eiszäck* m., *etsäk*, *quersack*, *zwerchsack*. Der erste theil ist mir etymologisch unerklärlich (KRAMER Id. 20.). — Ez az erd. szász *eiszäck* nem lehet más, mint a magy. *iszák*, a mely tudvalevőleg szláv eredetű, s a szász nyelvbe került *eiszäck* alak talán a népetymologia alkotása. A másik adat a magy. *egres*. Az erd. szászból a következő adatok vannak igazolva: *aegresch* kächen. Eine speise von unreifen weinbeeren. *Bumägresch*, stachelbeeren. Ruit (roth) *ägresch*, preisselbeeren | *aegresch*, m. unreife trauben; von dem ungrischen *egres* (Ungarisches Magazin, I:262) || stachelbeere s. *äjersch* m. Schsb., *ärgesch* m. S.-Regen, *äjersch*-kächen f. bei fleisch gekochte stachelbeeren (HALTRICH, 44). KALTSCHMIDT-ből HALTRICH-nál *agrish* alak is van közölve v. ö. KRAMER Id. 3.; az egyenesen oláh eredetű is lehet (v. ö. az *egres* eredetére Nyr. 24:374).

M. J.

*) U. o. XVII. köt. 606. l.